

BADANIA WŁASNE

Na podstawie badań stwierdzono, że pomiędzy wielkością powierzchni gałęzi głębokiej nerwu promieniowego a wiekiem, ciężarem ciała i wzrostem istnieje całkowita lub częściowa współzależność, a tylko w niewielkich odsetkach przypadków brak jej jest, w zasadzie tylko u kobiet. Różnice pomiędzy tymi parametrami związane ze stroną ciała są nieduże (tab. 1).

Tab. 1. Współzależność pomiędzy wielkością powierzchni poprzecznego przekroju gałęzi głębokiej nerwu promieniowego a wiekiem, wzrostem i ciężarem ciała
Correlation of the area of cross section of the deep branch of the radial nerve with age, height and body weight

Współzależność między powierzchnią gałęzi a		Mężczyźni			Kobiety			Ogółem		
		P	L	P+L	P	L	P+L	P	L	P+L
		%	%	%	%	%	%	%	%	%
Wiekem	całkowita	33,3	40,0	36,7	46,7	48,3	47,5	40,0	44,2	42,1
	częściowa	66,7	60,0	63,3	43,3	51,7	47,5	55,0	55,8	55,4
	brak				10,0		5,0	5,0		2,5
Ciężarem ciała	całkowita	60,0	58,3	59,2	40,0	38,3	39,2	50,0	48,3	49,2
	częściowa	40,0	41,7	40,8	48,3	60,0	54,1	44,2	50,8	47,5
	brak				11,7	1,7	6,7	5,8	0,9	3,3
Wzrostem	całkowita	58,3	53,3	55,8	43,3	46,7	45,0	50,8	50,0	50,4
	częściowa	40,0	45,0	42,5	50,0	46,7	48,3	45,0	45,8	45,4
	brak	1,7	1,7	1,7	6,7	6,7	6,7	4,2	4,2	4,2

Objaśnienia: P — strona prawa, L — strona lewa, P+L — prawa+lewa.

Explanation: P — right side, L — left side, P+L — right+left.

Wartości zestawione w tab. 2 świadczą o tym, że pomiędzy wielkością powierzchni pęczków a wielkością powierzchni gałęzi u osób obojga płci istnieje współzależność całkowita w ok. 75% przypadków, a brak jej tylko w niewielkich odsetkach przypadków. Współzależność całkowitą lub częściową obserwuje się również pomiędzy wielkością powierzchni pęczków tworzących omawianą gałąź a wiekiem, ciężarem ciała i wzrostem badanych osób. Różnice pomiędzy omawianymi parametrami dotyczące płci lub strony ciała są nieduże.

Stwierdzono, że pomiędzy liczbą pęczków gałęzi głębokiej omawianego nerwu a jej powierzchnią, powierzchnią tworzących ją pęczków oraz wiekiem, ciężarem ciała i wzrostem brak jest współzależności, zarówno u osób płci męskiej jak i żeńskiej, a różnice pomiędzy tymi parametrami związane ze stroną ciała są niewielkie (tab. 3).

Z wartości zestawionych w tab. 4 wynika, że więcej niż w połowie przypadków brak jest współzależności pomiędzy ujętymi w tabeli wielkościami, poza liczbą pęczków. Współzależność całkowitą obserwuje się najczęściej pomiędzy liczbą włókien mielinowych a wielkością powierzchni gałęzi i powierzchni tworzących ją pęczków (w ok. 40% przypadków). Współzależność pomiędzy liczbą włókien a liczbą pęczków omawianej gałęzi stwierdzono — całkowitą w 37,1%, częściową — w 30,8%, brak jej natomiast w 32,1% przypadków.

Dane zestawione w tab. 5 upoważniają do stwierdzenia, że pomiędzy zagęszczeniem włókien mielinowych omawianej gałęzi a liczbą tworzących ją pęczków brak jest współzależności, natomiast pomiędzy zagęszczeniem włókien tej gałęzi a wie-

Tab. 2. Współzależność pomiędzy wielkością powierzchni poprzecznego przekroju pęczków tworzących gałąź głęboką nerwu promieniowego a wielkością całej powierzchni tej gałęzi oraz wiekiem, ciężarem ciała i wzrostem
Correlation of the urea of cross section of fascicles forming the deep branch of the radial nerve with total area of its branch and age, height and body weight

Współzależność między powierzchnią pęczków a		Mężczyźni			Kobiety			Ogółem		
		P	L	P+L	P	L	P+L	P	L	P+L
		%	%	%	%	%	%	%	%	%
Powierzchnią gałęzi	całkowita	78,3	75,0	76,6	70,0	86,6	78,3	74,2	80,8	77,5
	częściowa	20,0	25,0	22,5	23,3	11,7	17,5	21,6	18,3	20,0
	brak	1,7		0,9	6,7	1,7	4,2	4,2	0,9	2,5
Wiekem	całkowita	36,7	36,7	36,7	50,0	51,7	50,8	43,3	44,2	43,7
	częściowa	63,3	63,3	63,3	46,7	46,7	46,7	55,0	55,0	55,0
	brak				3,3	1,7	2,5	1,7	0,8	1,3
Ciężarem ciała	całkowita	55,0	58,3	56,7	46,7	41,7	44,1	50,8	50,0	50,4
	częściowa	45,0	41,7	43,3	48,3	55,0	51,7	46,7	48,3	47,5
	brak				5,0	3,3	4,2	2,5	1,7	2,1
Wzrostem	całkowita	48,3	56,7	52,5	45,0	41,7	43,3	46,7	49,2	47,9
	częściowa	50,0	41,7	45,8	46,7	51,7	49,2	48,3	46,7	47,5
	brak	1,7	1,7	1,7	8,3	6,7	7,5	5,0	4,2	4,6

Objaśnienia patrz tab. 1.

For explanation see Table 1.

Tab. 3. Współzależność pomiędzy liczbą pęczków gałęzi głębokiej nerwu promieniowego a wielkością jej powierzchni, wielkością powierzchni tworzących ją pęczków oraz wiekiem, ciężarem ciała i wzrostem
Correlation of the number of fascicles of the deep branch of the radial nerve with its total area, with the area of fascicles forming the deep branch and age, height and body weight

Correlation of the number of fascicles of the deep branch of the radial nerve with its total area, with the area of fascicles forming the deep branch and age, height and body weight

Współzależność między liczbą pęczków a		Mężczyźni			Kobiety			Ogółem		
		P	L	P+L	P	L	P+L	P	L	P+L
		%	%	%	%	%	%	%	%	%
Powierzchnią gałęzi	całkowita	3,3	5,0	4,2	11,7	1,7	6,7	7,5	3,3	5,4
	częściowa	5,0	5,0	5,0		3,3	1,7	2,5	4,2	3,3
	brak	91,7	90,0	90,8	88,3	95,0	91,7	90,0	92,5	91,7
Powierzchnią pęczków	całkowita	3,3	3,3	3,3	5,0	3,3	4,2	4,2	3,3	3,8
	częściowa	5,0	6,7	5,8		3,3	1,7	2,5	5,0	3,8
	brak	91,7	90,0	90,9	95,0	93,4	94,1	93,3	91,7	92,5
Wiekem	całkowita	5,0	5,0	5,0	1,7	3,3	2,5	2,5	2,5	2,5
	częściowa	3,3	3,3	3,3	1,7	1,7	1,7	2,5	2,5	2,5
	brak	91,7	91,7	91,7	96,6	95,0	95,8	94,2	93,3	93,7
Ciężarem ciała	całkowita	5,0	5,0	5,0	5,0	1,7	3,3	5,0	3,3	4,2
	częściowa	3,3	3,3	3,3		5,0	2,5	1,7	4,2	2,9
	brak	91,7	91,7	91,7	95,0	93,3	94,2	93,3	92,5	92,9
Wzrostem	całkowita	1,7	5,0	3,3	5,0	1,7	3,3	3,3	3,3	3,3
	częściowa	6,6	3,3	5,0	3,3	6,6	5,0	5,0	5,0	5,0
	brak	91,7	91,7	91,7	91,7	91,7	91,7	91,7	91,7	91,7

Objaśnienia patrz tab. 1.

For explanation see Table 1.

Tab. 4. Współzależność pomiędzy liczbą włókien mielinowych gałęzi głębokiej nerwu promieniowego a liczbą tworzących ją pęczków, wielkością jej powierzchni, wielkością powierzchni tworzących ją pęczków oraz wiekiem, wzrostem i ciężarem ciała
 Correlation of the number of myelin fibres of the deep branch of the radial nerve with the number of fascicles forming the branch, with its total area and the area of fascicles as well as age, body height and weight

Współzależność między liczbą włókien a		Mężczyźni			Kobiety			Ogółem		
		P	L	P+L	P	L	P+L	P	L	P+L
		%	%	%	%	%	%	%	%	%
Wiekem	całkowita	26,7	21,7	24,2	6,7	33,3	20,0	16,7	27,5	22,1
	częściowa	26,7	10,0	18,3	3,3	20,0	11,7	15,0	15,0	15,0
	brak	46,6	68,3	57,5	90,0	46,7	68,3	68,3	57,5	62,9
Ciężarem ciała	całkowita	35,0	26,7	30,8	6,7	21,7	14,2	20,8	24,2	22,5
	częściowa	13,3	5,0	9,2	5,0	30,0	17,5	9,2	17,5	13,3
	brak	51,7	68,3	60,0	82,3	48,3	68,3	70,0	58,3	64,2
Wzrostem	całkowita	30,0	18,3	24,2	8,3	28,3	18,3	19,2	23,3	21,2
	częściowa	20,0	15,0	17,5	13,3	26,7	20,0	16,7	20,8	18,8
	brak	50,0	66,7	58,3	78,4	45,0	61,7	64,1	55,9	60,0
Liczba pęczków	całkowita	43,3	33,3	38,3	45,0	26,7	35,8	44,1	30,0	37,1
	częściowa	21,7	38,3	30,0	41,7	21,7	31,7	31,7	30,0	30,8
	brak	35,0	28,4	31,7	13,3	51,7	32,5	24,2	40,0	32,1
Powierzchnią gałęzi	całkowita	47,6	28,3	37,5	21,7	50,0	35,8	34,2	39,2	36,7
	częściowa	15,0	11,7	13,3	3,3	5,0	4,2	9,2	8,3	8,7
	brak	38,3	60,0	49,2	75,0	45,0	60,0	56,6	52,5	54,6
Powierzchnią pęczków	całkowita	51,7	36,7	44,2	20,0	53,3	36,7	35,8	45,0	40,4
	częściowa	6,7	5,0	5,8		5,0	2,5	3,3	5,0	4,2
	brak	41,6	58,3	50,0	80,0	41,7	60,8	60,9	50,0	55,4

Objaśnienia patrz tab. 1.

For explanation see Table 1.

kiem, ciężarem ciała i wzrostem badanych osób obserwuje się przeciwną całkowitą lub częściową współzależność w zbliżonych do siebie odsetkach przypadków, a brak jej jest tylko w niewielkich ich wartościach. Różnice dotyczące istnienia lub braku omawianej współzależności związane z płcią lub stroną ciała są nieduże.

OMÓWIENIE WYNIKÓW BADAŃ

W przedstawionej pracy starano się ustalić związki lub ich brak pomiędzy wielkością powierzchni gałęzi głębokiej nerwu promieniowego, wielkością powierzchni tworzących ją pęczków, liczbą tych pęczków, liczbą włókien mielinowych omawianej gałęzi i wskaźnikiem ich zagęszczenia oraz między tymi wielkościami a wiekiem, ciężarem ciała i wzrostem badanych osób.

Ścisły związek ustalono pomiędzy wielkością powierzchni gałęzi głębokiej nerwu promieniowego a wielkością powierzchni tworzących ją pęczków, dość ścisły między powierzchnią omawianej gałęzi a wiekiem, ciężarem ciała i wzrostem badanych mężczyzn i kobiet. Brak jest nato-

Tab. 5. Współzależność pomiędzy zagęszczeniem włókien mielinowych gałęzi głębokiej nerwu promieniowego a liczbą tworzących ją pęczków oraz wiekiem, ciężarem ciała i wzrostem

Correlation of the density of myelin fibers of the deep branch of the radial nerve with the number of fascicles forming the branch and age, body height and weight

Współzależność między zagęszczeniem włókien a		Mężczyźni			Kobiety			Ogółem		
		P	L	P+L	P	L	P+L	P	L	P+L
		%	%	%	%	%	%	%	%	%
Wiek	całkowita	48,3	38,3	43,3	51,7	53,3	52,5	50,0	45,8	47,9
	częściowa	50,0	56,7	53,4	48,3	45,0	46,7	49,2	50,8	50,0
	brak	0,7	5,0	3,3		1,7	0,8	0,8	3,4	2,1
Ciężarem ciała	całkowita	56,7	53,3	55,0	50,0	55,0	52,5	53,3	54,2	53,7
	częściowa	40,0	45,0	42,5	48,3	43,3	45,8	44,2	44,2	44,2
	brak	3,3	1,7	2,5	1,7	1,7	1,7	2,5	1,6	2,1
Wzrostem	całkowita	53,3	58,3	55,8	40,0	53,3	46,7	46,7	55,9	51,3
	częściowa	45,0	41,7	43,3	53,3	40,0	46,7	49,2	40,8	45,0
	brak	1,7		0,9	6,7	6,7	6,7	4,1	3,3	3,7
Liczba pęczków	całkowita	5,0	5,0	5,0	1,7	3,3	2,5	3,3	4,2	3,8
	częściowa	6,7	5,0	5,8	1,7	1,7	1,7	4,2	3,3	3,8
	brak	88,3	90,0	89,2	96,6	95,0	95,8	92,5	92,5	92,5

Objaśnienia patrz tab. 1.

For explanation see Table 1.

miast współzależności pomiędzy powierzchnią gałęzi głębokiej a liczbą tworzących ją pęczków. Podobne dane uzyskano badając inne nerwy spłotu ramienneo (4, 5, 8).

Również dość ściśle powiązania stwierdzono pomiędzy wielkością powierzchni poprzecznego przekroju pęczków tworzących gałąź głęboką nerwu promieniowego a wiekiem, ciężarem ciała i wzrostem badanych osób, brak jej natomiast pomiędzy omawianą powierzchnią a liczbą pęczków. Dane te potwierdzają wyniki uzyskane w analogicznych badaniach innych nerwów obwodowych (2—8).

Nie zaobserwowano prostoliniowego związku pomiędzy liczbą pęczków gałęzi głębokiej nerwu promieniowego a wiekiem, ciężarem ciała i wzrostem badanych mężczyzn i kobiet. Podobne wyniki uzyskano obserwując inne nerwy obwodowe (2—8).

Więcej niż w połowie przypadków nie stwierdzono współzależności pomiędzy liczbą włókien mielinowych gałęzi głębokiej nerwu promieniowego a wiekiem, ciężarem ciała i wzrostem badanych osób oraz wielkością powierzchni tej gałęzi i wielkością powierzchni tworzących ją pęczków, przy czym współzależność całkowitą obserwowano najczęściej pomiędzy liczbą włókien a wielkością powierzchni cytowanej gałęzi oraz powierzchni tworzących ją pęczków (w ok. 40% przypadków). W 1/3 przypadków brak było współzależności pomiędzy liczbą włókien mielinowych a liczbą pęczków. Uzyskane wyniki obecnie oraz w poprzednich badaniach (2—8)

nie dostarczyły przekonujących danych o istnieniu lub braku prostoliniowych związków pomiędzy liczbą włókien mielinowych nerwu obwodowego a jego powierzchnią, powierzchnią tworzących ją pęczków, ich liczbą oraz wiekiem, ciężarem ciała i wzrostem badanych osób.

Przeciwną całkowitą lub częściową współzależność obserwowano pomiędzy zagęszczeniem włókien mielinowych gałęzi głębokiej nerwu promieniowego a wiekiem, ciężarem ciała i wzrostem, przy czym obie te formy współzależności stwierdzano w zbliżonych do siebie odsetkach, a brak jej ustalono tylko w niewielkich ich wartościach. Nie obserwowano zaś współzależności pomiędzy liczbą pęczków omawianej gałęzi a zagęszczeniem włókien mielinowych. Analogiczne dane uzyskano badając inne nerwy obwodowe (2—8).

Różnice pomiędzy rozważanymi parametrami, dotyczącymi braku lub istnienia pomiędzy nimi współzależności, związane z płcią lub stroną ciała nie były charakterystyczne.

PIŚMIENNICTWO

1. Stelmasiak M.: Współzależność długości jądra ogoniastego do długości półkuli mózgu człowieka. *Ann. Univ. M. Curie-Skłodowska, Lublin, Sectio D* **20**, 21, 1965.
2. Urbanowicz Z.: Correlation between Some Characteristics of the Internal Structure of the Genitofemoral Nerve and Age, Body Height and Weight. *Folia Morphol. (Warsz.)* **35**, 313, 1976.
3. Urbanowicz Z., Załuska S.: Correlation between Some Characteristics of the Internal Structure of the Lateral Cutaneous Nerve of the Thigh and Age, Body Stature and Weight. *Folia Morphol. (Warsz.)* **37**, 1, 1978.
4. Urbanowicz Z., Załuska S.: Correlation of Some Characteristics of the Internal Structure of the Medial Cutaneous Nerve of the Forearm with Age, and Body Height and Weight. *Folia Morphol. (Warsz.)* **39**, 293, 1980.
5. Załuska S.: Correlation of Some Structural Characteristics of the Ilioinguinal Nerve with Age, Body Weight and Height. *Folia Morphol. (Warsz.)* **35**, 195, 1976.
6. Załuska S.: Correlation of Some Elements of the Internal Structure of the Lateral Cutaneous Nerve of the Forearm with Age, Body Height and Weight. *Folia Morphol. (Warsz.)* **39**, 303, 1980.
7. Załuska S., Urbanowicz Z.: Współzależność między niektórymi cechami wewnętrznej budowy nerwu biodrowo-podbrzusznego oraz wiekiem, wzrostem i ciężarem ciała. *Ann. Univ. M. Curie-Skłodowska, Lublin, Sectio D* **32**, 115, 1977.
8. Załuska S. i wsp.: Correlation of Some Characteristics of the Internal Structure of the Medial Cutaneous Nerve of the Arm with Age, Body Height and Weight. *Folia Morphol. (Warsz.)* **38**, 375, 1979.
9. Załuska S., Wójtowicz Z.: Pęczki gałęzi głębokiej nerwu promieniowego w przebiegu życia pozapłodowego człowieka. *Ann. Univ. M. Curie-Skłodowska, Lublin, Sectio D* **40**, 177, 1985.

10. Załuska S., Wójtowicz Z.: Włókna mielinowe gałęzi głębokiej nerwu promieniowego w przebiegu życia pozapłodowego człowieka. Ann. Univ. M. Curie-Skłodowska, Lublin, Sectio D 40, 185, 1985.

Otrzymano 1985.12.06.

РЕЗЮМЕ

В представленной работе тесную прямолинейную корреляцию констатировано между величиной площади поперечного сечения глубокой ветви лучевого нерва, а величиной площади образующих ее пучков, достаточно тесную — между указанными двумя величинами, а возрастом, весом тела и ростом.

Не констатировано существования прямолинейной корреляции между числом пучков глубокой ветви лучевого нерва, а величиной ее площади, величиной площади образующих ее пучков, плотностью мягкотных волокон, а также возрастом, весом тела и ростом.

В свыше 50% случаев констатировано отсутствие корреляции между числом мягкотных волокон глубокой ветви лучевого нерва, а величиной ее площади, величиной площади образующих ее пучков, а также возрастом, весом тела и ростом, а в около 30% случаев не констатировано корреляции между числом волокон и числом пучков.

Противоположную корреляцию констатировано между плотностью волокон глубокой ветви лучевого нерва, а возрастом, весом тела и ростом.

SUMMARY

In presented paper the close rectilinear correlation was observed between magnitude of the area of the cross section of the deep branch of the radial nerve and the magnitude of the area of fascicles forming it and a considerably close correlation between two mentioned magnitudes and the age, height and body weight.

The number of fascicles of the deep branch of the radial nerve shows no rectilinear correlation with magnitude of its area, with magnitude of the area of fascicles forming it, as well as with age, height and body weight.

In more than 50% of cases there was not observed the correlation between the number of myelin fibres of the deep branch of the radial nerve and the magnitude of its surface area, the magnitude of the area of fascicles forming it, as well as the age, height and body weight. In about 30% of cases no correlation was observed between the number of fibers and the number of fascicles.

The inverse correlation of the density of fibers of the deep branch of the radial nerve with age, height and body weight was observed.

